Ч. 51. Середа 5 (18) марта 1903. Рік XIII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтовоі.

Рекламациі незапечатані вільні від оплати почтовоі.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскоі“.

Передплата у Львові в аґенциі дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провинциі:

на цілий рік	К	4·80
на пів року	„	2·40
на чверть року	„	1·20
місячно . . .	„	—·40

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік	К	10·80
на пів року	„	5·40
на чверть року	„	2·70
місячно . . .	„	—·90

Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(До ситуациі. — З Балкану. — Політична дискусия у французскім парляменті.)

На нинішнім засіданю палати послів розпочинає ся перше читане угодового закона. До голосу записало ся аж 87 бесідників, з тих 25 „за“ предложенем, а 62 „против“. Полуднево-славяньский клюб відбув вчера засідане під проводом посла Шустершіца і приймив статут „Союза“. „Союз“ ставить собі цілию політичною свобідний розвиток держави і народів в напрямі християньско-демократичнім. Заявляє, що буде стреміти до розширеня політичних прав горожан, домагаючих ся загального права голосованя та розширеня автономіі країв і громад. Дальше ставить цілию проект економічноі і социяльно-політичноі реформи для робітничих кляс, як також рівноправности всіх славяньских народів в Австриі.

Віденьский дописуватель „Петерб. Відомостій“ пише, що один з австро-угорских дипльоматів впевнив его, що поведене російского і австро-угорского правительства взглядно обох амбасадорів на балканьскім півострові має свій з гори уложений плян і опирає ся на найбільшій згоді, в чім лежить запорука успішноі діяльности на Всходї. Тому всі вісти з балканьского півострова треба приймати з цілковитим спокоєм без недовірія і підозріваня. — Льондоньский дописуватель французкоі часописи Matin мав розмову з сербским послом в Льондоні, котрий заявив, що уважає теперішне положене в Македониі о много гіршим, як було перед внесенем австро-російского проекту реформ. Тепер бо прилучають ся до болгарских комітетів також представителі инших народів християньских а іменно Серби, Румуни а навіть Греки.

В палатї послів французкого парляменту вела ся жива дискусия над заграничною політикою. Знаменну бесіду виголосив націоналїстичний посол Мільвоа, редактор дневника La Patrie. Социялїстичні розмахи до загального розоруженя назвав бесідник мріями. Найлїпшою запорукою мира єсть безнастанне воєнне поготівлє і французко-російский союз. Бесідник доказував, що Росиі треба завдячити, що в р. 1875 здержала Німеччину від остаточного знищеня Франциі. На се крикнув социялїст Жерве, що Анґлія також здержувала тоді Німеччину, а однако националїсти не голосять потреби союза з Анґлією. — В дальшій бесіді підніс Мільвоа непоречне право Франциі до Альзациі і Льотарингіі і заявив, що доки та справа неполагоджена, доси загальне розоружене неможливе. Бесідник висказав радість, що навязано знов добрі зносини з Італією і запитав міністра, як буде поводити ся Франция на случай, колиб на Всходї вибухли грізні заколоти. — Консерватист Бері зазначив, що не можна довіряти обітницям султана в справі реформ в Македониі; Франция не повинна довше мовчати на турецкі зьвірства. Вкінци послїдний бесідник консерватист Деляфос обговорював ситуацию в Марокку і висказав здогад, що ворохобню в Марокку викликали европейскі держави. Марокканьску справу можна би полагодити при згоді Анґлиі, Франциі і Іспаниі На тім перервано дискусию і відложено еі до слїдуючого засіданя.

Новинки.

Львів дня 17 го марта 1903.

— **Надане презенти.** Намістництво запрезентувало о. Михайла Левицкого, гр. кат. пароха в Обертині, на опорожнену парохію цїсарского наданя в Ланчині.

— **Для учительских кандидатів.** Краєва рада шкільна оповіщує, що кандидати і кандидатки учительского стану, котрі наміряють з кінцем с. р. шкільного (в червни і липни) приступити яко екстерністи і екстерністки до іспиту зрілости в котрій небудь публичній семинариі, мають внести подаця заосмотрені приписаними документами до дирекциі дотичного заведеня найдальше до дня 31 марта с. р. Поданя узглядненї будуть лише тих петентів, котрі перед приступленем до іспиту будуть мали укінчений 19-ий рік житя. Для тих екстерністів і екстерністок, у котрих ріжниця від нормального віку виносить лише кілька або кільканайцять тижднів, установить ся окремий речинець осінний, а час до внесеня подань означено від 1 до 31 мая.

— **Кваліфікацийні іспити** на учителїв народних шкіл зложили перед іспитовою комісиєю в Заліщиках: Анаст. Добровольска, Ізр. Ферингоф, Генр. Ґонсьоровский (з відзн.), Саб. Ґільнрайне.

34)

СЕРЦЕ СЬВІТА.

(З анґлійского — Г. Райдера Гаґґерда.)

(Дальше).

Всї замовкли і настала глубока тишина, опісля зробив ся загальний заколот і остаточно підняло ся кількох братчиків серця та стали щось радити між собою. Наконець посідали знову, Маттаі підняв руку, на знак, щоби всі втихли, і так відозвав ся:

Простіть менї, що моі слова будуть лиш короткі і вам може будуть острими здавати ся, але менї трудно удержати свій спокій, коли мою доньку і мене тут публично обиджено. Не хочу зовсім боронити ся против обжалованя, яке тут підніс пан Тікаль в своїй злости против мене. То певно якийсь злий дух помішав єму в голові, коли він на стілько забуває свою честь яко мужчина а яко князь і єрей свій обовязок, коли сьміє ображати його, до котрого ми всі молимо ся, білого чоловіка, котрого сей бог призначив за мужа для госпожі Маі, і мене самого сторожа найсьвятійшого місця. Многі з вас уважали мене тоді за безумного, коли я за тим голосував, щоби Тікаля вибрати кациком на місце Цібальбая. Нинї виджу, що они мали слушність і що я дійстно був безумний. Але досить тих жалів і огірченя, бо то не годить ся на весїлю; Тікаль, голова нашого єрейства, пішов, але иньші єреі лишили ся, а рада серця хоче, щоби вінчане відбуло ся. Тому взиваю Дімаса, мого брата, яко найстаршого між нами, щоби виконав той обряд.

Всї притакнули єму голосно а Дімас встав, взяв сеньора і Маю за руки, зложив їх разом і змовив трогаючу молитву. Відтак коли они перед ним вклякли, накрив їх голови білою, шовковою хусткою, відопняв смараґдовий пояс від стану молодоі, обвинув ним зложені руки молодих і заявив, що они тепер в очах людий суть чоловік і жінка та хиба лиш смерть може їх розлучити.

Опісля підняли хустку над ними високо в гору, здоймили пояс з рук, і повінчана пара поцїлувала ся перед цїлим народом. Оклик радости залунав по сьвітлици, а гості приступали і желали молодим щастя та складали їм дорогоцінні дарунки. На самім кінци по всіх прийшов старий єрей Дімас і сказав:

Люба невісто, дарунок, який маю тобі дати іменем ради, хоч він сам по собі малоі вартости, єсть найцїннїйший, який знаходить ся межи мурами сьвятого міста, бо то не якась марна річ, але сьвятий знак всевидющого ока серця неба, що нинї перший раз від многих сот лїт показало ся очам людий. Носи его завсїгди на собі, госпоже, і не забувай нїколи, що то око, котрого оно єсть образом, дивить ся тобі в саму глубину твоєі душі, видить твоі найтайнїйші гадки. Нехайже твоі гадки будуть так красні як твоє тїло, і нехай в твоій груди нїчо злого не перебуває, бо колись будеш мусїла зі всего зложити обрахунок.

Коли він так говорив, виймив скриночку, в котрій було то страшне око із сьвитого знаку на вівтари. Оно було тепер оправлене в золото і висїло на золотім ланцушку, котрий він наложив їй на шию, так що той червоний, страшно виглядаючий дорогий камінь спочив на еі незакритій груди. Мая поклонила ся і сказала тихим голосом кілька слів подяки, але я видів, що тота зловіща річ відобрала їй всю веселість і она була би таки впала на землю, як би рука еі чоловіка не була еі піддержала.

Підчас коли сеньор і его жінка приймали желаня, заставили слуги обильно столи в сьвітлици і на даний знак розпочав ся весїльний пир та потягнув ся дуже довго і був веселий, хоч на лици Маі не було вже й слїду якоісь веселости. Не їла і не пила, лиш часом піднесла червоне око зі своєі груди, мов би оно еі палило. Наконець вийшла із сьвітлиці в супроводі свого мужа, обоє посідали на приготовлені носилки, а відтак в супроводі всїх достойників і серед звуків музики та сьпіву розпочав ся обхід довкола великоі площі, котру осьвічали сотки смолоскипів і сріблаве сьвітло місяця. Там зійшов ся був нарід а всї, мужчини, женщини і діти з горіючими смолоскипами і множеством цьвітів в руках витали молоду пару.

Похід пристанув і наставили ся многі руки, щоби молодій і молодому помочи злїзти з носилки. В тій хвили почув я, що попри мене пхав ся якийсь чоловік, завинений цїлий в плащи з пер, і я добачив, що у него в руцї заблисло щось як би ніж.

Зовсім інстинктовно крикнув я по іспаньски: „Стережись, друже!“ — і то таким пронизуючим голосом, що сеньор вчув мене. Він

рівна, Вл. Голубаш, О. Карпиньский, Б. Кашівна, Мик. Колопенюк, Ос. Козьмійчук, Ром. Козоріз, Фр. Кшижановский, Ів. Лопушаньский (з відзн.), Шим. Мрозович (з відзн.), Ів. Никорович, Фр. Пйотровска, Ос. Пйотровска, Мар. Радецка (з відзн.), П. Радецка, Менд. Ротер (з відзн.), Кл. з Гивлів Савіцка, Сильв. Сохацкий, Ол. Таращуківна, Волод. Підгірний і Фльор. Ворошиньска. — Іспит доповняючий з німецкого язика зложив Іван Титар.

— **В Заліщиках** відбуде ся дня 25-го с. м. концерт в память 22-их роковин смерти Тараса Шевченка при співучасти п-ни Проскурницкої. В склад проґрами входять сьпіви хоральні і музичні селян з Дзвиняча. Буде се перший сего рода концерт в Заліщиках, то-ж можна надіятись, що вся місцева як і замісцева публика громадно явить ся на концерті, тим більше, що дохід призначений на добродійні цїли. Близші точки проґрами і цїни місць подасть ся осібними повідомленями.

— **Курс пожарних інструкторів** для селяньских сторожий огневих відбуде ся в Коломиї заходом тамошнього „Сокола" і при співучасти звістного пожарника п. Антона Щербовского в днях 1, 2 і 3-го цьвітня с. р. Хто би хотів взяти в тім курсі участь, зволить зголосити ся в рускім „Соколї" в Коломиї.

— **З краєвого товариства кредитового урядників і сьвящеників.** Після рішеня загальних зборів з дня 5 с. м., виплачує краєве товариство кредитове урядників і сьвящеників 6% від уділів членьских титулом дивіденди за рік 1902. По мисли § 19 статута цїлу дивіденду виплачує ся лише від уділів в цїлости вплачених або доповнених перед 1 січня 1902 р. Від уділів зложених в цїлости або доповнених в I. кварталї 1902 р. виплачує ся $^3/_4$ 6%-ової дивіденди, в II. кварталї половина дивіденди, а в III. кварталї $^1/_4$ 6%-вої дивіденди. Уділи неповні як також зложені в цїлости або доповнені в IV. кварталї 1902 не мають права до дивіденди за рік 1902, а належить ся від тих послїдних дивіденда аж за рік слїдуючий. — По мисли § 17 статута дивіденда непіднесена припадає по трех лїтах до фонду резервового. Дивіденду виплачує каса товариства кождого дня в годинах урядових за предложенем книжочки уділової.

— **Осьмі звичайні загальні збори товариства „Каса задаткова в Стрию"** відбудуть ся дня 26 марта н. ст. 1903 р. о год. 2 по полудни в сали „Народного Дому" з слїдуючим порядком: 1. Відчитане протоколу з послїдних зборів. — 2. Справоздане дирекциї з дїяльности і рахунків за рік 1902. — 3. Справоздане комісиї ревізийної. — 4. Роздїл чистого зиску за р. 1902. — 5. Вибір 3 членів совіта управляючого і одного заступника на три роки. — 6. Вибір комісиї ревізийної на р. 1903. — 7. Внесеня дирекциї і членів.

— **В Бориславі** знов горіло, а то в копальни фірми „Мікуцкий і Перуц". Згоріла котлївня з пятьма кітлами опалюваними ґазом роповим.

— **Середні школи в Австриї.** В шкільнім роцї 1899/1900 було загалом середних шкіл 312, а того 210 ґімназий а 102 реальних шкіл. Найбільше ґімназий було в Чехах, бо 51, опісля йде Галичина з 30, Моравія 28, Австрия долїшна 22, Тироль в передарульяньскою землею 10, Стирия 9, Шлеск 7, по 6 мали Австрия гор. і Істрия, по 2 Буковина, Дальмация і Країна, 3 Каринтия, 5 Сольногород. Реальних ґімназий було загалом 21. Найбільше число шкіл реальних мали знова Чехи, бо 30, потім Моравія 26, Австрия доль. 17, Галичина 6, Шлеск, Тироль і Істрия по 4, Стирия 3, Австрия гор. і Дальмация по 2, Буковина, Країна, Каринтия і Сольногород по 1. Середних шкіл взагалї було: в Чехах 82, Моравії 55, Австриї дол. 46, Галичинї 36, Тироли 15, Стириї 12, Істриї і Шлезку по 11, Австриї гор. 8, Дальмациї 7, Буковинї і Країнї по 6, Каринтиї 4, Сольногородї 3. — Одна середна школа припадала на 48.730 душ населеня в Моравії, на 60.716 в Сольногородї, на 63.418 в Тироли, на 66.907 в Австриї дол., на 70.858 в Чехах, на 81.895 в Істриї, на 83.666 в Дальмациї, на 83.618 в Країнї, на 93.265 в Каринтиї, на 103.606 в Австриї гор., на 112.696 в Стириї, на 145.933 на Буковинї, а вкінци на 206.070 в Галичинї. Число ґімназияльних учеників виносило з кінцем шкільного року 1899/900 в Галичинї 16.318, в Чехах 14.477, в Австриї дол. 9046, на Моравії 7643, в Тиролю 2820, в Стириї 2500, на Буковинї 2361, в Істриї 1845, на Слезку 1773, в Австриї гор. 1643, в Країнї 1635, в Дальмациї 1280, в Каринтиї 817 і Сольногородї 495.—Число учеників шкіл реальних виносило: в Чехії 10.096, на Моравії 6276, в Австриї дол. 5889, в Галичинї 2563, на Слезку 1381, в Істриї 1344, в Стириї 925, в Тиролю 586, в Австриї гор. 452, на Буковинї 427, в Країнї 421, в Дальмациї 374, в Сольногородї 470 і в Каринтиї 263.

— **Великого спроневіреня** допустив ся у Відни аґент ювілєрский Адольф Тавбер, забравши многим фірмам загальну суму звиж 337 тисячів корон. Тавбер був родом з Кракова. Він понатягав многих золотарів і ювілєрів в Антверпії, Льондонї, Парижи і Відни, а межи иншими єсть пошкодована також фірма Альтер Зінґер в Новім Санчи. Тавбер був через одинайцять лїт аґентом ювілєрским і через той час умів позискати собі довіре всїляких фірм, а відтак обманював їх. Між иньшим уживав він ще й такого способу. Забравши від торговельників брилянтами і дорогими каменями в Антверпії, Льондонї і Бруксели великі збірки, вибирав ся з ними в дорогу, щоби їх пізнїйше продавати. Коли їх через довший час не звертав, властителї упоминали ся або о прислане гроший або зворот товару. Тодї Тавбер вертав назад брилянти, але насамперед обезпечував їх дуже високо. Коли посилка прийшла до адресата, показувало ся, що она була легша і десь якийсь брилянт пропав. Підозріне не могло впасти на Тавбера, бо посилка десь в дорозї стратила вагу і там очевидно брилянт нібито пропав. Тимчасом Тавбер уживав такої маніпуляциї: Замість брилянту клав в пакуночок вату напущену спіритусом і она через якийсь час заступала вагу вкраденого дияманту. В дорозї спіритус висох і вага зменшила ся, отже нібито десь в дорозї пропав брилянт, хоч печатки були зовсім ненарушені. Товариства асекурацийні мусіли покривати страту.

обернув ся а в тій хвили перебіг попри него той мужчина і замахнув ся ножем на него. Але сеньор скочив живо в бік і вдарив его так сильно, що єму аж ніж випав з руки і він затовчившись, щез в тїни якоїсь брами.

Хто то був і длячого він хотів допустити ся злочину, не викрило ся нїколи; але я анї трошки не сумніваю ся, що то був сам Тікаль або хтось з его помічників, котрий таким способом хотів суперника зглядити зі сьвіта. А з часом той погляд укріпив ся також і в думцї народу та довів до того, що Тікаль стратив своє значінє і популярність в народї.

Слїдуючий день по весїлю був початком найдовшого і найсумнїйшого року, який я перебув в моїм довгім і повнім клопотів житю. Я зрозумів дуже скоро, длячого Мая ненавиділа місто серця, бо житє там було одноетайне і можна в нїм було на смерть занудити ся. Нераз в моїм житю видів я, що дикі зьвірі загризли ся на смерть в своїй вязници, хоч їм давано подостатком їсти та й більше як могли знайти собі в лїсї, а до тих диких зьвірів був я подібний в містї серця.

Богатства, якого я шукав, було тут довкола мене подостатком, але таке непотрібне і безужиточне, як ті руки, що его призбирали, а там в Мехіку були люди, котрі при помочи сего богатства могли були стати свобідні і могучі; але на жаль я не міг їх зібрати. Я навіть не міг втечи з моєї вязницї, бо мене стерегли на кождім кроцї. Мимо того був би я відважив ся втікати, як би сеньор не був менї докоряв, що з мене не був би щирий приятель, як би я лишив его тут на чужинї самого. А він ще більше страдав як я, бо в неодовві надоїло єму тото страшне місто і вічне в нїм лїто, як і взагалї все з виїмкою его жінки. Але тимчасом часть пророцтва мов би вже зачала сповняти ся, а для народу у котрого народжене дитини було щось рідкого, було то вже само по собі мов би якимсь чудом. Наконець прийшла на сьвіт дитина — синок — і радости не було кінця. Дивним дивом того самого дня привела й Нагва на сьвіт сина і ей то дуже огірчило, коли довідала ся, що тота радість народу не з причини ей потомка.

(Дальше буде).

СЕРЦЕ.

(З анґлїйского — Едмонда Гаранкурта.)

(Конець).

— Подяку сердечну подяку складає тобі за те моє серце, друже. Але, мій Боже, я вже не можу, не можу вже більше! Я не стерпіла би нового виступленя на сценї. Не чую ся на силах до відданя мого болю і все лиш болю. Пожертвую ся від тепер моїм сумним споминам, для котрих зумію жити в цїлковитій самотї.

Певне, в тій хвили відчувала то щиро, але Гардівіль, знаток душ, знав, як скоро в людскім серцю зміняють ся найріжнїйші чувства і що ті хвилеві правди, хоч може видають ся суперечними, вкінци дадуть ся погодити з собою, особливо коли позваляє ся дїлати часови, котрий всьо змінює і одно чувство заступає другим.

Длятого Гардвіль відповів:

— Чи можна повірити, що яко любляча мати відмовиш співучасти твоєї сьвятої штуки в хвили, коли моя поезия хоче збудувати памятник горю матери? Нї, найдорожша приятелько, не вільно тобі уступити перед обовязком, який тобі твоя любов матери і твій великий артистичний ґеній накладають. Вже своїй дитинї повинна ти пожертвувати свій самолюбний наклін до самотного житя а честь, котру твоя штука покаже твоїй материньскій любві, нехай буде сьвятою жертвою, яку зложиш на гробі твоєї дитини. Як инші молять ся, так ти будеш грати в театрі, бо знаєш, що талант єсть даром Божим, а кожда штука може означати род молитви. Будеш лиш жрекинею, котра на сценї відправляє сьвято покійних, а твоя роля, можеш менї вірити, буде жалобою горя, яке від тепер мусить бути предметом загальної почести.

Пізнїйше деклямував їй пречудно уложені стихи траґедиї і артистка слухала его, дрожачи зі зворушеня і підчеркуючи плечем кожде місце повне чувства. Краса поезиї мимохіть пірвала ей і крізь густу заслону сльоз засьвітила в ей очах полумінь траґічної пристрасти.

— Ах! — скрикнула — Клїтемнестра мала хоч свою месть! Але я на кім можу зімстити ся, я, котрій нїхто не убив дитини?

Ті слова дали Гардівілєви гадку до нової яви, котра обіцювала, що буде найкрасшою з цїлої драми, де Клїтемнестра зі страшною злостию матери проклинає цїлий Олїмп.

Від тої хвилї Кляра Клерк чим раз більше почала займати ся драмою, котра в наслїдок того стала трохи ей твором. Гардівіль побачив з утїхою, що тепер виграв справу.

— Велїти цїлому сьвітови брати участь в похоронї своєї дитини, то чейже цїль достойна чувства матери! З Америки і Европи напливають товпи, аби то бачити.

На цїлій кули земскій буде звістно, що Кляра Клерк буде грати в тій штуцї, написаній для неї, ей словами, під ей впливом. Мусять порозуміти, що нїколи в нїякій иншій драмі не виступить — і так всї, що хотять ей ще раз бачити на сценї, поспішать сюди, аби того послїдного виступу не оминути. Поводжене мусить бути нечуване, а відтак можеш усунути ся від театру, полишаючи за собою на сьвітї блеск казки о матери, що цїлі народи спросила до участи в похоронї дитини, а відтак зникла зі сцени.

По тих вговорюванях сказала артистка:

— Добре, буду грати.

Та вість рознесла ся по цїлім сьвітї і викликала велике занятє. З усїх частий сьвіта приходили телеґрафічні замовленя білетів на перше представленє. Найгірші місця в театрі пішли нечувано в гору. Продані білети принесли небувалу суму 127 тисячів долярів за перше представленє. Як лиш установлено час представленя, розпочав ся правдивий приступ до каюти першої кляси на кораблях: навіть спальні і кабіни були заняті приятелями шту-

Господарство, промисл, торговля, гіґієна і вихованє.

Ради господарскі.

— **Знаряди потрібні в городі.** Не всюди уживають одинакових знарядів до роботи в городі, а хтось міг би може й погадати, що для доброго робітника все одно, яким знарядом він робить, кобн лиш мав чим робити. Отже так не есть. До всякої роботи а так само і до роботи в городі треба мати як найліпші і найвідповіднійші знаряди, бо розходить ся о то, щоби: 1) кожду роботу можна як найліпше виконати; — 2) щоби добрим знарядом улекшити собі о скілько можна найбільше роботу і зискати на часї; — 3) щоби через лихі знаряди не збільшати собі видатки і не мати перешкоди в роботі. Найпотрібнійші знаряди до роботи в городі суть слідуючі: **Рискаль.** Давних, уживаних у нас рискалів — тяжкої деревляної лопатки закованої сподом зелїзним вістрем — хиба вже тепер нїхто не уживає, а бодай дуже рідко; се таке доробайло, що его хиба викинути на сьміте. Далеко частїйше уживають у нас вже зелїзних рискалів, закінчених острим каблуком із шийкою на держак. Але й такі рискалї не конче добрі, хоч вже лїпші як стародавні. При копаню найважнїйша річ в тім, щоби землю відрізувати рівно раз коло разу, а відрізану цїлу груду набрати на рискаль і перевернути еї. Каблукуватий рискаль не робить того добре. При копаню тим рискалем треба добре уважати, де его кінчиком каблука поставити, щоби копане відбувало ся раз коло разу. Коли поставити трохи за далеко, то лишить ся кусень землї невідкопаний, коли поставити за близько, то один бік рискаля суне ся порожний, а навіть при дуже уважнім копаню лишає ся все-таки в сподї кусень землї невідкопаний. Найлїпший був би чотирогранний трохи вигнутий і з рівними боками зелїзний рискаль, але таких у нас майже не видко, а навіть і в торговлях его ще нема. Держак повинен бути так довгий, щоби его можна одною рукою взяти вигідно за сам конець з гори а там повинен кінчити ся або круглою головкою або ручкою подібною до кривульки в пальци. Рискаль повинен бути так набитий на держак, щоби не кивав ся. — Другий прилад то **сапа.** Наша сапа, широка, з каблуковато вигненим вістрем есть дуже непрактична, бо недогідна ані до витинаня бурянів ані до підгортаня. Навіть досить уважний робітник витинає нею нераз попри бурянї також і пожиточні ростини, або лишає місцями лиш слабо стяті буряни, а при підгортаню робить долинки, лишаючи місцями незрушену землю. Лїпша есть т. зв. німецка сапа з рівним вістрем і не дуже широка. — **Граблї** найлїпші були би зелїзні з одної штуки, бо зубцї не ломлять ся. — **Значники** до робленя однаково широких рівців на грядках. Такий значник, подібний до граблїв з зубцями широко розставленими, може кождий собі зробити. Можна також робити значки й пальцями, але до того треба мати шірку і взяти еї обіруч так широко, як має бути далеко оден значок від другого а тодї виставити оба показуючі пальцї і тягнути ними по грядцї.

— **Правила для управи ячменю.** Ячмінь найлїпше сіяти по цукрових бураках, а відтак по бараболях; землї по ростинах, що збирають азот, як н. пр. конюшина, вика, ріпак, вовкиня (лубін) і т. п., ячмінь не любить. Поле під ячмінь треба старанно і добре обробити, валками не прибивати. Безпосередної, дуже глубокої орки ячмінь не любить; особливо не треба глубоко орати в легкім ґрунтї Лиш виїмково можна під ячмінь сьвіжо гноїти; на сьвіжім погною буває ячмінь що до доброти майже завсїгди плихший. Взагалї треба зважати на то, щоби давати мало азотового погною, але за то в легкім ґрунтї більше томасівки. Каініт також добрий. На броварний ячмінь здалий лиш дворядковий. Найлїпший ячмінь есть ганнацкий і словацкий; він удає ся найлїпше в легкім ґрунтї. Не треба сіяти за рідко, бо тогди він пускає бічні стебла, на котрих зерно есть плихше і плоске. Найлїпше сіяти 120 кільо на лїпшім ґрунтї а 150 кільо легкім. Конюшини в ячмени не треба сіяти, а коли вже конче, то хиба комушку звичайну (Anthyllis vulneraria, Wundklee). Жати ячмінь треба аж коли добре доспіє, а не коли лиш пожовкне. Молотити треба як найскорше.

— **Годівля курий (XI).** Тучене курий відбуває ся через 20 до 30 днїв. В сім часї, в першій порі (7 до 10 днїв) годує ся кури також поживою, яка призначена взагалї для курий в перших 3 до 6 місяцях; в другій порі треба держати кури в темнім місци через тиждень і давати той сам корм; наконець в третій порі треба вже кури напихати галушками. Галушки величини черешнї роблять ся з кукурудзяної муки і сьвіжого молока або можна також брати гречану і ячмінну муку. Хто напихає кури, бере дві штуки, завиває аж по голову в яку шмату, кладе їх собі на колїна, а коло себе ставить миску з галушками і посудину з водою. Курцї отвирає ся дзюб, мачає ся галушку у воду і пхає ся в горло та змушує ся, щоби поликала. Напхавши одній дві-три галушки, дає ся їй час поликнути а напихає ся другу і так на переміну і так кождій дасть ся по 15 галушок, попихаючи пальцем, щоби залїзли у воло. Напихати кури галушками треба два рази на день.

Переписка.

Читальня в Добр.: Вовкиню (лубін) синю, придатну до сійби на глинковату землю, дуже красну, по цїнї 12 К за 100 кільо (не числячи міха) loco Псари зелїзниця, має п. Й. Райхерт в Долиняках почта Псари (пов. рогатиньский). Позаяк Ви нам не подали своєї адреса, то ми не можемо посередничити, отже перепишіть ся самі. Пан Р. хотів би купити якого жита, а може би Ви зробили з ним заміну (вовкиню за жито)?

Вісти господарскі, промислові і торговельні.

— **Цїна збіжа у Львові дня 16 марта:** Цїна в коронах за 50 кільо у Львові. — Пшениця 7·80 до 8·—; жито 6·40 до 6·60; овес 6·20 до 6·40; ячмінь пашний 5·50 до 5.75; ячмінь броварний 5·75 до 6·40; ріпак 8·85 до 9·10; льнянка —·— до —·—; горох до вареня 9·— до 10·—; вика 6·— до 6·30; бобик 5·75 до 6·15; гречка —·— до —·—; кукурудза стара —·— до —·—; хміль за 56 кільо —·— до —·—; конюшина червона 68·— до 90·—; конюшина біла 80·— до 120·—; конюшина шведска 80·— до 95·—; тимотка 32·— до 38·—.

ки і плачені на вагу золота.

Готелї Нового Йорку були в тім часї переповнені; доказом, що князь Кондор, як оповідали, винаймив комнату фірмана за сто долярів денно.

Але того вечера нїхто не гадав, що дармо викинув гроші і труди, бо Кляра Клерк була просто величава.

Вже перший акт, сцена, де Клїтемнестра бавить ся малою Іфіґенією і глиняну ляльку, представляючу дитину, убирає в нову одїж, а відтак усипляє на руках, зробив глубоке вражінє. Цїла саля немов дух в собі заперла, коли мати шептала нїжно: „Спи, дорога дитино!“ З потрясаючого зворушеня, яке переймило цїлу товпу, чути було лише плач більше чутливих; за оплески стало хиба надто голосне бите сердець слухачів.

В другім акті Кляра Клерк була по можности ще більше пориваюча, а то відвагою і неустрашимостию супротив віщовань Кальхаса, що еї дочка призначена на смерть.

Пристрастні благаня в третім акті, коли кидає ся до ніг Аґамемнона, показало Кляру Клерк так переняту смертельною тревогою о дочку, що присутні в театрі лїкарі почали поважно лякати ся о еї ум і вже в часї перерви дало ся чути питане, чи з тої причини не треба буде занехати представленє.

Але найчистїйша краса гри, розбуджене духа силою ґенія Кляри Клерк проявило ся аж в четвертім акті, в дуже трогаючих сценах пращаня з Іфіґенією і розпуки матери над трупом дитини. Тут Кляра Клерк віднайшла цїлу грізну торжественність пережатих хвиль; перетерпіла ще раз всьо перед товпою участників, воскресьючи штукою то, що сама відчула.

Запираюча віддих тревога обгорнула уми слухачів, потрясла ними до дна; руки їм дрожали нервово і ляк смерти дужчав в них на ново. Тревога не могла би бути страшнїйша, коли би в театрі вибухнув пожар; треба було виносити зімлїлі женщини.

По так страшеннім напруженю чувства, питано тревожно, що може принести ще послїдний, пятий акт; над те, що драма дала досі зворушуючою, хиба, хиба вже нїчого не може йти. Критики, одинокі, що задержали зимну кров, осудили між собою згідно, що найбільшою похибкою штуки було те, що не кінчила ся вже тепер і що потім небувалім поводженю штуки куртина повинна остаточно запасти. Навіть сама Кляра Клерк сумнївала ся о своїх силах і не без побоювани дожидала послїдної сцени, де мала проклинати богів і загрозити їм местию.

Однако всї ті побоюваня щезли і нове співчуте потрясло видцями, коли тепер війшла велика артистка, з поблїдлим лицем лицем, ведена своїми повірницями, несучи в правій, піднесеній руцї урну, в котрій був зложений попіл еї дочки, Іфіґенії.

Поволїкла ся до престола і тепер стала ся річ несподївана а дїлаюча з казочною силою на видців. Божеский гнїв, який і автор і публика представляли собі сильним, плив з еї зболїлих уст як глуха жалоба. Проклін здавав ся тим страшнїйший, що кожде серце мусїло глубоко відчути людску неміч супротив непоборимої всемогучости богів.

Тепер — один, одинокий крик. Але той був незабутний.

Під сам конець проклону Клїтемнестра напів шалена з болю, піднесла ся і кинула попельницю на статую Дияни з словами:

„На твою голову, о люта богине, нехай упаде попіл моєї дитини“.

Вже Кляра Клерк в піднесеній руцї кидала урну, коли еї сили опустили і случай зробив, що урна не досить сильно кинена, поточила ся до стіп статуї Дияни, розбиваючи ся на кусні, між тим як артистка і матїр направду зімлїла.

Тепер побачено, що артистка, аби увести себе у відповідний настрій, аби власне, глубоко відчуте горе виразнїйше віддати, вложила до урни театральної малий медалїон з кришталю і золота, що містив в собі серце еї власної, улюбленої дитини і що тепер покотив ся на сцену.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Будапешт 17 марта. Президент кабінету Сель відбув вчера конференцию з Кошутом і двома членами сторонництва независимости. В переговорах розходило ся о занехане обструкциї против войскового закона. Правительство гадає зробити сторонництву независимости уступки в напрямі розширени права виборчого.

Льондон 17 марта. На вчерашне засїданє палати послів прибув міністер Чемберлен повитаний правительственним сторонництвом оплесками. У відповіди на запитане відчитав телеґраму ґубернатора Наталю з донесенем про помилуване всїх остаючих у вязницях ворохобників і про амнестию.

Ростов над Доном 17 марта. Вчера лучили ся в містї великі демонстрациї социялїстів. Полїция розігнала демонстрантів. В борбі покалїчено кілька людий, а одного офіцира полїциї тяжко ранено. Вечером приверненo на улицях лад.

Константинополь 17 марта. Зачувати, що між Туреччиною а Грециею має бути заключений союз.

Білгород 17 марта. З Монастира і Скоплія доносять, що болгарскі шайки наложили на населенє кількох округів примусовий податок в висоті від 2 до 100 франків розмірно до маєткових відносин.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

Аптика в Королївці

поручае

В. АЛЄРГАНДА
АЛЬПЕЙСКІ ГРУДНІ ЗІЛЯ.

Зіля ті, витворювані з найцїльнїйших ростин альпейских, перевисшають всї до тепер уживані зіля, грудні сиропи і тим подібні препарати своїми успіхами. Наслїдком того они просто неоцїнені при катаральних болїзнях легких і проводів віддихових, при кашлю, хрипцї і всїх других подібних недугах. Спосіб ужитя: Горсть зіль тих запарюе ся в шклянцї кипячої води і той відвар пе ся в лїтнім станї рано і вечером.

Цїна 50 сот.

Інсерати

(„оповіщеня приватні“) до „Ґазети Львівскої“, „Народної Часописи“ і всїх инших часописий принимае виключно лиш ново отворена „Аґенция дневників і оголошень“ в пасажу Гавсмана ч. 9. Аґенция ся принимае також пренумерату на всї дневники краєві і заграничні.

Товариство взаїмного кредиту

„ДНІСТЕР“

стоваришенє зареєстроване з обмеженою порукою у Львові

ПОЗИЧКИ уділяє своїм членам на $5\frac{1}{2}$% і 1% додатку на кошти адміністрациї, за предложенєм документів виказуючих достаточну гіпотеку.

СПЛАТУ позичок розкладає догідно на рати до 10 лїт. Сума позичок інтабульованих і за порукою 1,239.243 К.

ЧЛЕНОМ може бути тільки обезпечений тревало в „Днїстрі“ від огню.

УДІЛ членьский виносить 50 К, вписове 2 К. Число членів 2.391 з 2.501 уділами на 125.050 К.

ВКЛАДКИ щадничі приймає „ДНІСТЕР“ і опроцентовує на 4% Сума вкладок на 1.256 книжочках 1,103.333 К.

ЧИСТИЙ ЗИСК розділяє ся частию на дивіденду для членів, частию на публичні добродїйні цїли: на церкви, бурси, захоронки, школи і т. д. На ті цїли роздано дотепер з товариства кредитового 10.840 К.

ІНФОРМАЦИЇ в справах позичок уділяє Дирекция і аґенти.

Аґенция дневників
Ст. Соколовского
Львів, Пасаж Гавсмана ч. 9, — принимає пренумерату і оголошеня до всїх дневників краєвих і заграничних. В тій аґенциї находить ся також головний склад і експедиция „Варшавского Тижденника ілюстрованого“. До „Народної Часописи“ і „Ґазети Львівскої“ може принимати оголошеня виключно лиш та аґенция.

Дуже величавий
образ комнатний
представляючий

„ПРИЧАСТЄ“

мальований артистом Єзерским в природних красках.

Величина образа 55×65 цтм.

Цїна образа **6 корон** разом з почтовою пересилкою.

Набути можна у

Антона Хойнацкого

Львів, ул. Руска ч. 3.

Головна аґенция дневників

СТ. СОКОЛОВСКОГО

у Львові, пасаж Гавсмана ч. 9,

принимає пренумерату і оголошеня до всїх дневників краєвих і заграничних.

До „Народної Часописи“ і „Ґазети Львівскої“ може принимати оголошеня виключно лиш ся аґенция.

СТЕЛЛЯ найновійший інструмент сальоновий швайцарский, самограй, ноти металеві без гачиків в ріжних величинах. Продає **Соболевский** годинникар у Львові, площа Марийска (готель французкий).

З друкарні В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).